

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 21.11.2017 v Českých Budějovicích v senátě složeném z předsedy Ondřej Vítů a soudců Vladimíry Hájkové a Jiřího Šťastného v trestní věci **obžalovaného** [redacted], nar. [redacted] ve [redacted], trvale bytem a na adrese pro doručování [redacted], pro dvojnásobný přečin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku, o jeho odvolání proti rozsudku Okresního soudu ve Strakoniciích ze dne 11.7.2017, č.j. 3 T 24/2017-516, **t a k t o :**

Podle § 258 odst. 1, písm. b) tr. řádu se k odvolání obžalovaného napadený rozsudek v celém rozsahu zrušuje a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu rozhoduje tak, že

obžalovaný

[redacted],

nar. [redacted] ve [redacted], trvale bytem a na adrese pro účely doručování

[redacted],

s e u z n á v á v i n n ý m , ž e

1) společně s již odsouzenými dalšími statutárními orgány předsedou [redacted], nar. [redacted], pokladníkem [redacted], nar. [redacted] a místopředsedou [redacted], nar. [redacted], jejichž trestní stíhání pro tento

skutek pravomocně skončilo trestním příkazem Okresního soudu ve Strakonících ze dne 28.03.2017 č. j. 3 T 24/2017-460,

jako statutární orgán - **jednatel Českého svazu včelařů, o. s., základní organizace** Strakonice, IČ: 709 56 863, se sídlem Na Barevně 342, 387 11 Katovice, mající přístup k účetním knihám, zápisům nebo jiným dokladům, a v postavení, v němž byl odpovědný za jejich správnost,

v období od **01.01.2010 do 26.07.2015 nezajistil řádné vedení účetních knih, zápisů nebo jiných dokladů sloužících k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole** (zvláště peněžní deník, knihu závazků a pohledávek, pomocnou knihu o ostatních složkách majetku, nebyla vedena evidence majetků a závazků, nebyla vedena evidence skladovaných zásob materiálu, nebyla vedena evidence přijatých dotací a jejich účelové použití pro kontrolní orgány, nebyla vedena pokladní evidence průkazným způsobem, nebyly doloženy úplné doklady o výdajích, účetní doklady nebyly neprůkazné, nebyla stanovena pravidla o správě a odpovědnosti ohledně pokladní hotovosti, oběhu účetních dokladů, jejich zaúčtování, ale i správě a účtování ostatního majetku a dotací, nebyly nařízeny inventarizace majetku, nebyly provedeny fyzické inventury, nebyly správně provedeny účetní uzávěrky za jednotlivá období), ač k tomu byl podle zákona povinen (§ 9, § 38a zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví), v důsledku čehož bylo účetnictví za období let 2010 do 2015 neúplné, nesprávné, nekontrolovatelné a neprůkazné, **čímž ohrozil majetková práva Českého svazu včelařů, o. s., základní organizace Strakonice, IČ: 709 56 863, se sídlem Na Barevně 342, 387 11 Katovice, spočívající v nemožnosti zjistit správně hospodářský výsledek a jeho majetkovou i finanční situaci, včetně stavu jeho závazků a pohledávek,**

- 2) společně s již odsouzenými dalšími statutárními orgány pokladníkem [redacted], nar. [redacted] a jednatelem [redacted], nar. [redacted], jejichž trestní stíhání pro tento skutek pravomocně skončilo trestním příkazem Okresního soudu ve Strakonících ze dne 28. 3. 2017, č. j. 3 T 24/2017-460,

jako statutární orgán - **předseda Českého svazu včelařů, o. s., okresní organizace** Strakonice, IČ: 004 34 418, se sídlem Na Barevně 342, 387 11 Katovice, mající přístup k účetním knihám, zápisům nebo jiným dokladům, a v postavení, v němž byl odpovědný za jejich správnost,

v období od roku 2010 do 26.04.2015 nezajistil řádné vedení účetních knih, zápisů nebo jiných dokladů sloužících k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole (peněžní deník nebyl opatřen předpisy podpisů osoby odpovědné za účetnictví a osoby schvalující, nebyla vedena evidence majetků a závazků, nebyla vedena evidence skladovaných zásob materiálu, nebyla vedena evidence přijatých dotací a jejich účelové použití pro kontrolní orgány, nebyla vedena pokladní evidence průkazným způsobem, nebyly doloženy úplné doklady o výdajích, účetní doklady byly neprůkazné, nebyla stanovena pravidla o správě a odpovědnosti ohledně pokladní hotovosti, oběhu účetních dokladů, jejich zaúčtování, ale i správě a účtování ostatního majetku a dotací, nebyly nařízeny inventarizace majetku, nebyly provedeny fyzické inventury, nebyly správně provedeny účetní uzávěrky za jednotlivá období), ač k tomu byl podle zákona povinen (§ 9, § 38a zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví), v důsledku čehož bylo účetnictví, za období roku 2010 do 2015 neúplné, nesprávné,

nekontrolovatelné a neprůkazné, **čímž ohrozil majetková práva Českého svazu včelařů, o. s., okresní organizace Strakonice**, IČ: 004 34 418, se sídlem Na Barevně 342, 387 11 Katovice, spočívající v nemožnosti zjistit správně hospodářský výsledek a jeho majetkovou i finanční situaci, včetně stavu jeho závazků a pohledávek,

t e d y

ad 1) a 2) - nevedl účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu stavu o stavu hospodaření a majetku nebo jejich kontrole, ač k tomu byl podle zákona povinen, a ohrozil tak majetková práva jiného,

č í m ž s p á c h a l

ad 1) a 2) - dvojnásobný přečin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 alinea první trestního zákoníku

a o d s u z u j e s e

podle § 254 odst. 1 trestního zákoníku, za užití § 45 odst. 1 tr. zákoníku, § 67 odst. 2 písm. b), odst. 3 trestního zákoníku a § 68 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku, k **úhrnnému** peněžitému trestu ve výši **100 denních sazeb po 100 Kč (v celkové výši 10.000 Kč)**, přičemž pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, se podle § 69 odst. 1 trestního zákoníku stanoví náhradní trest odnětí svobody na **2 (dva) měsíce**.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem okresní soud rozhodl stejně, jako je uvedeno v tomto odsuzujícím rozsudku krajského soudu s tím rozdílem, že popis obou skutků v napadeném rozsudku neobsahoval text „*čímž ohrozil majetková práva Českého svazu včelařů o.s., základní/okresní organizace Strakonice, spočívající v nemožnosti zjistit správně hospodářský výsledek a jeho majetkovou i finanční situaci včetně stavu jeho závazků a pohledávek*“. Okresní soud ve svém rozsudku také v právní větě neměl uveden text „*a ohrozil tak majetková práva jiného*“. Konečně v právní kvalifikaci prvostupňový soud neurčil alineu specifikující skutkovou podstatu shledaných přečinů.

Proti tomuto rozsudku podal řádně a včas odvolání obžalovaný. Konzistentně se svou dosavadní obhajobou setrval na tvrzení, že vědomě nikdy nejednal tak, aby jakkoli poškodil základní či okresní organizaci Českého svazu včelařů, a celou kauzu vnímá jako pomstu současného vedení vůči vedení předcházejícímu. Upozornil na znění stanov Českého svazu včelařů a na Orientační popis náplní činností jeho funkcionářů, z nichž vyplývá, že zajišťování vedení účetnictví je povinností pokladníků nikoli jednatele, popř. předsedy organizace. Zásadní námitku však odvolatel shledal v tom, že skutek, jak byl popsán v prvostupňovém rozsudku, obsahoval pouze skutečnost, že obžalovaný nezajistil vedení účetnictví, aniž by bylo vymezeno, že tento nedostatek vedl ke způsobení specifického následku, totiž *k ohrožení majetkových práv jiného nebo k ohrožení včasného a řádného vyměření daně*. Při absenci popisu tohoto specifického následku pak stíhané jednání může být nanejvýš správním deliktem – přestupkem podle zákona o účetnictví a nikoli trestným činem, k jehož naplnění se právě tento specifický následek vyžaduje. Odvolatel poukázal také na zásadu subsidiarity trestní represe. Navrhl, aby napadený rozsudek odvolací soud zrušil a zprostil jej obžaloby.

Podle § 254 odst. 1 tr. řádu, *nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytykánych vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytykány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.* Podle § 254 odst. 2 tr. řádu, *mají-li však vytykané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.* Podle § 254 odst. 3 tr. řádu, *jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytykané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.*

Ve smyslu citovaných zákonných ustanovení přezkoumal odvolací soud k odvolání obžalovaného napadený rozsudek v celém rozsahu včetně řízení, které rozsudku předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

V řízení předcházejícímu napadenému rozsudku nedošlo k žádným vadám, které by vedly k tomu, že napadený rozsudek by nemohl obstát a musel by být bez dalšího zrušen. Okresní soud konal řádně a při zachování veškerých zákonných lhůt hlavní líčení, v němž obžalovanému poskytl dostatečný prostor k uplatnění jeho obhajoby a i v ostatních směrech plně šetřil jeho práva.

V hlavním líčení provedl též procesně řádným způsobem veškeré důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností v rozsahu nutném pro své rozhodnutí. Potud ostatně výhrady nevznáší ani odvolatel.

Provedené důkazy okresní soud též patřičně vyhodnotil, jeho úvahy jsou logické a krajský soud se s nimi ztotožňuje. Námitka obžalovaného o tom, že nebyl odpovědný za vedení účetnictví je lichá. Závěr prvostupňového soudu o odpovědnosti obžalovaného za vedení účetnictví je správný i z toho pohledu, že obžalovaný sám vystavoval Českému svazu včelařů účetní doklady, které požadované náležitosti neměly, a sám tak zakládal situaci, kdy účetnictví Českého svazu včelařů bylo nesprávné. To platí jak v případech, kdy obžalovaný byl dodavatelem zdanitelných plnění pro Český svaz včelařů, tak i v případech, kdy řádně nevyúčtoval zálohu (např. účetní doklad základní organizace Českého svazu včelařů č. 17/2012 z 29.4.2012 - viz č.l. 372 nebo účetní doklad okresní organizace Českého svazu včelařů č. 13/2012 z 21.8.2012 - viz č.l. 371).

Také pozice jednatele (v případě základní organizace) nebo předsedy (v případě okresní organizace) představuje postavení vrcholového manažera spolku, jemuž je svěřeno jednání za spolek a vedení jednotlivých agend, jimiž se spolek zabývá. Taková pozice v sobě obsahuje i určitou dohledovou činnost nad tím, aby veškeré agendy spolku byly vykonávány způsobem odpovídajícím zákonu. To, že dle Orientačního popisu náplní činností funkcionářů náleží zajištění vedení účetnictví pokladníkovi, pak v kontextu shora uvedeného znamená pouze tolik, že pokladník má za úkol fakticky vést účetní agendu – realizovat účetní zápisy do příslušných účetních knih, vytvářet a k podpisu předkládat příslušné účetní doklady, přehledně je evidovat apod. Toto vlastní vedení účetnictví (zjednodušeně řečeno práce účetního) však je užší množinou činností tvořících *vedení účetní agendy* v širším slova smyslu, kam pak spadá právě i dohled vrcholných manažerů určitého subjektu. Přitom právě

vedení účetnictví v širším slova smyslu je chráněno skutkovou podstatou trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění a tento delikt tak nemusí dopadat jen na řadového účetního, ale v případě nedostatků v kontrolních či mezioborových agendách svěřených vrcholovému managementu může postihovat právě i tento management. To je přitom právě situace projednávané kauzy, v níž obžalovaný rezignoval na náležité řízení a usměrňování chodu odboru či oddělení účetnictví a fungování transparentních procesů v něm.

Okresní soud tak provedením úplného dokazování a náležitým vyhodnocením důkazů zjistil úplně a správně skutkový stav věci. Lze však souhlasit s tím, že v popisu skutku není explicitně zmíněn specifický následek jednání obžalovaného. Z tohoto pohledu dospěl krajský soud k závěru, že je namístě skutkový popis precizovat. V projednávaném případě je řešena situace, kdy obžalovaný jako fyzická osoba nezajistil řádné vedení účetnictví osoby právnické, tedy subjektu se zcela odlišenou majetkovou entitou než je majetková entita odvolatele samotného. Z tohoto pohledu již v popisu skutku v napadeném rozsudku je zřejmé, že neprůkaznost a nekontrolovatelnost účetnictví oné právnické osoby měla negativní dopad do práva jiného, přičemž tímto jiným je právě příslušný spolek odlišný od obžalovaného. Argumentace, kterou snesl odvolatel, se tak úspěšně může vztahovat pouze na situace, kdy pachatel nevede řádně účetnictví sobě samému a ohrožuje tak majetková práva pouze sebe samého. V případě pachatelů, kteří řádně nevedou účetnictví právnické osobě, pak z povahy věci vždy ohrožují její majetková práva, která jsou ve vztahu k nim majetkovými právy jiného.

Je třeba mít přitom na paměti, že není vyžadováno, aby tato majetková práva byla skutečně zasažena, ale postačuje pouhé jejich ohrožení, které může spočívat např. v tom, že právnická osoba není schopna ověřit, natož pak dokázat, existenci svých případných pohledávek anebo naopak se úspěšně bránit údajným závazkům popřením jejich pravosti či výše. Přitom nyní řešená kauza se odvíjela právě od otázky, jestli Český svaz včelařů (základní i okresní organizace) právě nemá nárok na náhradu suspektně zpronevřených částek vůči obžalovanému, a spolehlivé zjištění takového nároku bylo znemožněno právě díky nedostatečně vedenému účetnictví. Ohrožení majetkový práv spolků či dokonce újma na nich je tak zde hmatatelná.

Jakkoli tento následek v popisu skutku v prvostupňovém rozsudku uveden je, lze souhlasit s tím, že není vyjádřen dostatečně. Krajský soud proto napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a precizoval popis skutku tak, aby tento obsahoval jednoznačné určení subjektu, jehož majetková práva byla jednáním obžalovaného ohrožena. Taková precizace skutku není postupem v rozporu se *zákazem reformace in peius*, neboť se tak nikterak nezhoršil stav oproti situaci, jaká byla založena rozhodnutím prvostupňového soudu. I v popisu skutku v napadeném rozsudku byl totiž implicitně obsažen prvek ohrožení majetkových práva Českého svazu včelařů a na této situaci se explicitním vyjádřením této skutečnosti nic nezměnilo.

Po precizaci popisu skutku krajský soud pak jednání obžalovaného právně kvalifikoval shodně jako prvostupňový soud, a to jako dva přečiny, neboť jednání obžalovaného se týkalo dvou zcela samostatných majetkových entit dvou právnických osob. V paragrafovém znění právní kvalifikace pak odvolací soud doplnil příslušnou alineu shledané skutkové podstaty, která odpovídala charakteru jednání obžalovaného.

Beze změny krajský soud převzal též výrok o uloženém trestu, v němž již soud prvního stupně zohlednil veškeré polehčující i přitěžující okolnosti projednávaného případu. To platí jak o druhu a výměře základního trestu (peněžitý trest), tak i o stanoveném náhradním trestu.

Z popsanych podstatných důvodů bylo rozhodnuto, jak uvedeno ve výroku rozsudku odvolacího soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do 2 měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně (§ 265c tr.ř., § 265e odst. 1 tr.ř.).

Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr.ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr.ř.) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí odvolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až 1) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr.ř.).

V Českých Budějovicích dne 21.11.2017

Ondřej Vítů, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Eva Vomelová